

Het gezonde verstand is op de weg terug?

Beschrijving

Onderstaande kanttekeningen bij de huidige situatie in de Amerikaanse politiek, neem ik over van *Andy Gawthorpe* die ze beschrijft in zijn nieuwsbrief *“America Explained”* (van 2 april 2025).

Op 1 april was er een *mini-verkiezingsdag* in de Verenigde Staten, met cruciale races in de swing state *Wisconsin* en de niet-echt-swing state *Florida*. De resultaten waren erg goed voor de Democratische Partij en bevestigen de hoop dat de publieke tegenreactie op *Donald Trump* en *Elon Musk* zal leiden tot pijn voor *Republikeinen* bij de stembus. Het zou zelfs een breuk tussen Trump en Musk kunnen versnellen.

Hieronder een aantal redenen waarom dat zou kunnen:

- De grootste Democratische overwinning van de avond was in de race voor een zetel in het *Hooggerechtshof van Wisconsin*. Democraat *Susan Crawford* versloeg Republikein *Brad Schimel* met ongeveer 10%, in een staat die Trump een paar maanden geleden met ongeveer 1% won. Dit zorgt voor een voortdurende liberale meerderheid in het hof, dat grote beslissingen moet nemen over abortus, stemrecht en gerrymandering¹.
- Deze rechtbankraces, die een paar decennia geleden nauwelijks zouden zijn opgemerkt, zelfs niet in de staat waarin ze plaatsvonden, zijn de laatste jaren steeds prominenter geworden. Een reden is dat naarmate het aantal swing states afneemt, kleine verschuivingen in de staatspolitiek enorme nationale belangen kunnen hebben.
- In Wisconsin gaat het bij die belangen vooral om gerrymandering. Wisconsin is al lang een van de meest ondemocratische staten in de VS, met absurd gerrymanderde kaarten voor zowel staats- als federale verkiezingen. Op dit moment stuurt de staat zes *Republikeinen* en slechts twee *Democraten* naar het *Huis van Afgevaardigden*, ook al is de stemverdeling ongeveer 50/50. Als het Hooggerechtshof van Wisconsin die onrechtvaardigheid rechtzet, zou de meerderheid van de Republikeinen in het Huis verdampen.
- De andere reden voor de intense belangstelling voor de race is dat het algemeen wordt gezien als een teken van hoe de twee partijen het doen in het *Trump-tijdperk*. Het winnen van verkiezingen in swing states is waar nationale kiespolitiek om draait, en in het tijdperk van nietsontziende, keiharde concurrentie telt elke race.

-
- Deze keer heeft Musks betrokkenheid deze dynamiek een boost gegeven. Musk stak tientallen miljoenen dollars in de race, waardoor het de duurste staatsverkiezing in de geschiedenis van de VS werd. Als reactie hierop veranderden de Democraten de race in een referendum over Musk, waarbij ze kiezers vroegen waarom een â??miljardair van *buiten* de staat probeerde een verkiezing in *hun* staat te kopen.
 - En die boodschap lijkt te hebben gewerkt. De opkomst bij de verkiezingen was uitzonderlijk hoog â?? ongeveer 40% hoger dan bij een vergelijkbare race in 2023 en bijna op het niveau van de tussentijdse verkiezingen. Dat maakt het moeilijker om te beargumenteren dat dit slechts een toevalstreffer was, veroorzaakt door het feit dat Democratische kiezers over het algemeen beter opgeleid zijn en daarom eerder geneigd zijn om te stemmen bij tussentijdse verkiezingen. Het lijkt erop dat de anti-Musk-boodschap voor veel mensen enorm stimulerend was.
 - Dat zal een bittere pil zijn voor het *Witte Huis* om te slikken. Musk was al impopulair bij het publiek, maar deze race laat zien dat de middelen die hij op tafel kan leggen niet opwegen tegen zijn negatieve kanten. In november verspilde Musk zijn geld vooral aan get-out-to-vote-operaties die niet veel invloed lijken te hebben op de uitslag van de verkiezingen. Deze keer gaf hij meer geld uit aan advertenties, die effectief kunnen zijn als ze goed worden uitgevoerd. Ondanks dat hij zoâ??n \$ 20 miljoen verloor, verloor zijn man toch.
 - Als extra klap verloren de Republikeinen zelfs de county met de stad *Green Bay*, die ze normaal gesproken winnen en de enige plek in Wisconsin was die Musk bezocht in de aanloop naar de verkiezingen.
 - Het is misschien te vroeg om de dreigende breuk van de *Trump-Musk-bromance* te voorspellen. Maar deze prestatie versterkt de zaak om hem te behouden nauwelijks.

- Een ander positief teken voor de Democraten was dat ze nieuwe tekenen van leven lieten zien bij kiezers van kleur. Vorig jaar verbeterde Trump zijn prestaties bij *Afro-Amerikaanse* en *Hispanic* kiezers met marges die een *game-changer* zouden zijn voor nationale verkiezingen als de Republikeinen ze in stand kunnen houden. Een groot deel van de reden hiervoor was een daling van de opkomst in *diepblauwe* (= democratische) stedelijke kernen zoals *Milwaukee* en *Madison*

in Wisconsin. Maar gisteren kwamen die steden brullend terug, waardoor Crawford ongeveer 10% meer stemmen kreeg dan *Harris*, en de opkomst voor dit soort verkiezingen was hoog.

- Aan de andere kant deed Crawford het niet veel beter dan Harris in de buitenwijken van Milwaukee, en provincies waar Republikeinen doorgaans winnen, maar waar Democraten steeds competitiever worden. Dit onderstreept alleen maar het feit dat de reden dat Democraten Wisconsin vorig jaar verloren, de lage opkomst in de overwegend niet-blanke stedelijke kernen was, en dat ze daar werk te doen hebben tot 2028.
- Wisconsin was niet de enige plek met actie gisteravond. Er waren ook twee speciale verkiezingen in Florida. De twee betrokken zetels zijn veilig rood, maar Republikeinen zagen dalende marges vergeleken met 2024. Nog een paar speciale verkiezingen in minder Trumpy districten en ze zouden gemakkelijk hun meerderheid in het Huis kunnen verliezen voor de midterms².
- Een laatste waarschuwing. Dit is allemaal geweldig nieuws voor de Democraten. Maar presidentsverkiezingen zijn anders – ze hebben om te beginnen een veel hogere opkomst – dus hoewel de partij vertrouwen zou moeten hebben in 2026, heeft ze nog veel werk te doen voor 2028. En in de tussentijd moet de partij nog steeds weerstand bieden aan de ongekende aanval van Trump en Musk op de Amerikaanse constitutionele orde. Vooral omdat als de GOP³ (de Republikeinen) te veel verkiezingen gaat verliezen, de regering van Trump die aanval misschien wel zal uitbreiden naar het verkiezingsproces zelf.

© 2025 Andy Gawthorpe – America explained

¹ **Gerrymandering:** de grenzen van (een kiesdistrict) manipuleren om een partij of klasse te bevoordelen.

² **Midterms:** Dit zijn in de Verenigde Staten de algemene verkiezingen die worden gehouden rond het midden van de vierjarige ambtstermijn van een president, op de dinsdag na de eerste maandag in november. Federale functies die tijdens de midterms worden verkozen, omvatten alle 435 zetels in het Huis van Afgevaardigden en 33 of 34 van de 100 zetels in de Senaat.

³ **GOP:** De Republikeinse Partij, ook bekend als de *Grand Old Party* (GOP), is een van de twee grote hedendaagse politieke partijen in de Verenigde Staten. De partij ontstond in de jaren 1850 als de belangrijkste politieke rivaal van de toen dominante Democratische Partij en sindsdien domineren die twee partijen de Amerikaanse politiek.

Datum aangemaakt

2025/04/03